

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia 23 grudnia 2009 r.

**Pan
Radomir Bańko
Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Białej Podlaskiej**

LLU-410-34-02/09
P/09/110

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie skontrolowała w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Białej Podlaskiej, zwanym dalej Inspektoratem, realizację w latach 2008-2009 (do 30.09) programu zwalczania choroby Aujeszkiego u świń, zwanego dalej Programem.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 2 grudnia 2009 r. Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację Programu na terenie powiatu bialskiego, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, niemających jednak zasadniczego wpływu na skontrolowaną działalność. Nieprawidłowości polegały na:

- niekompletności prowadzonego przez Powiatowego Lekarza Weterynarii (PLW) rejestru producentów trzody chlewnej,
- niskim zaawansowaniu I etapu badań stad świń w kierunku choroby Aujeszkiego,
- niewypłacaniu wyznaczonym lekarzom weterynarii wynagrodzeń za czynności w tzw. stadach pustych,
- nierzetelności miesięcznych sprawozdań z realizacji Programu.

Kontrola wykazała, że PLW posiadał rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, który nie spełniał wymagań określonych w art. 11 ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych² (uozz), gdyż nie zawierał dat wpisu, miejsca na datę ewentualnego wykreślenia z rejestru i informacje

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342.

o decyzjach, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 i 3 uozz. Według stanu na dzień 28 maja 2008 r. w rejestrze tym zaewidencjonowanych było 4.356 stad świń.

Realizację Programu Inspektorat rozpoczął 25 czerwca 2008 r., tj. dwa miesiące po wejściu w życie (18 kwietnia 2008 r.) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń³, bez określenia docelowej liczby stad świń przewidzianych do objęcia badaniami. W sierpniu 2008 r. Inspektorat przyjął, że pierwszym etapem badań objętych zostanie 5.199 stad świń. Liczba ta wynikała z informacji uzyskanej 3 sierpnia 2008 r. z Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Białej Podlaskiej (BP ARiMR). Według kolejnych informacji BP ARiMR, opartych o dane zawarte w Systemie Rejestracji i Identyfikacji Zwierząt (SIRZ)⁴, liczba stad świń na terenie powiatu bialskiego wynosiła 5.784 na dzień 3 grudnia 2008 r. i 6.085 na 18 czerwca 2009 r. Dane te nie odzwierciedlały jednak stanu faktycznego. W toku realizacji Programu do 30.09.2009 r. lekarze weterynarii dotarli do 6.087 stad zarejestrowanych w SIRZ stwierdzając, że 1.394 z nich to stada puste. Ponadto stwierdzili utrzymywanie świń w 192 stadach, które nie były zarejestrowane w SIRZ. Świnie w tych stadach zostały objęte badaniami w kierunku choroby Aujeszkyego, stadom nadano numery zastępcze, a właściciele zwierząt zostali zobowiązani do dopełnienia obowiązku rejestracji stad w ARiMR i rejestrze działalności nadzorowanej PLW.

Ustalone w oparciu o informacje ARiMR i zebrane w toku pobierania próbek krwi dane o siedzibach stad świń Inspektorat ewidencjonował w programie komputerowym „vetLINK”, opracowanym w związku z realizacją programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń.

PLW prawidłowo zorganizował i nadzorował przewidziane Programem badania stad świń w kierunku choroby Aujeszkyego na terenie powiatu bialskiego. Stwierdzono, że PLW:

- wyznaczył koordynatora ds. programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń na terenie powiatu bialskiego,
- do bezpośredniej realizacji zadań przewidzianych w Programie PLW wyznaczył lekarzy weterynarii (10 w 2008 r. i 18 w 2009 r.) niebędących pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej, z zachowaniem wymogów określonych w art. 16 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej⁵ oraz w § 2 rozporządzenia Ministra

³ Dz. U. z 2008 r. Nr 64, poz. 397 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2008 r. Nr 204, poz. 1281.

⁵ Dz. U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842 ze zm.

Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu czynności wykonywanych przez osoby niebędące pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej oraz kwalifikacji tych osób⁶;

- prawidłowo nadzorował czynności wykonywane przez wyznaczonych lekarzy oraz sporządzaną przez nich dokumentację związaną z pobieraniem próbek krwi świń i rozliczeniami finansowymi.

Terminowo przekazywano do Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii miesięczne sprawozdania z realizacji Programu, jednak dane przedstawione w dwóch z trzech skontrolowanych sprawozdań nie były w pełni zgodne z zaewidencjonowanymi w programie vetLINK. W sprawozdaniach za wrzesień i grudzień 2008 r. zawyżono odpowiednio o pięć i o jeden liczbę zbadanych zwierząt. Ponadto w sprawozdaniu za grudzień 2008 r. o 27 zawyżono liczbę stad zbadanych od czasu rozpoczęcia realizacji Programu.

NIK negatywnie ocenia niski stopień realizacji Programu na terenie powiatu bialskiego. Do 30 września 2009 r. pierwszy etap badań przeprowadzono w 2.244 stadach świń, co stanowiło zaledwie 43,2% ich liczby przyjętej przy rozpoczynaniu realizacji programu (5.199 stad) i 36,9% stad zarejestrowanych w SIRZ na dzień 18 czerwca 2009 r. (6.085). Drugim próbkobraniami objęto 1.684 (27,7%), a trzecim 1.131 (26,3%) stad świń. Badania nie ujawniły przypadków zakażenia stad świń wirusem choroby Aujeszkiego. Od dnia 26 września 2009 r. rozpoczęto stały monitoring w tuczarniach i w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym.

Zgodnie z wymogami Programu, po każdym etapie badań, PLW niezwłocznie (do siedmiu dni od uzyskania wyników) wydawał decyzje administracyjne określające status epizootyczny wszystkich zbadanych stad świń odnośnie choroby Aujeszkiego. Prawidłowo nadzorował też przestrzeganie określonych w Programie zasad przemieszczania zwierząt. Przy przemieszczeniach na terenie kraju przestrzegano zasady kierowania świń do stad o statusach równorzędnych lub niższych od tych, z których pochodziły. Przesyłki świń zaopatrywane były w świadectwa zdrowia zgodne ze wzorami zawartymi w instrukcjach: nr GIWz.400/AD-1/08 z dnia 24 czerwca 2008 r. oraz nr GIWz.400/AD-1a/09 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie wystawiania świadectw zdrowia dla świń w obrocie krajowym. Świnie sprowadzane z zagranicy spełniały wymagania zawarte w art. 3 i 4 decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną, odnoszących się do choroby Aujeszkiego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

⁶ Dz. U. Nr 89, poz. 860 ze zm.

Wydatki Inspektoratu związane z realizacją Programu do 30 września 2009 r. wyniosły 172,9 tys. zł, z tego 153,8 tys. zł (88,9%) stanowiły wynagrodzenia wyznaczonych lekarzy weterynarii za pobieranie próbek krwi świń wraz z kosztami dojazdu do badanych stad. Kontrola wykazała, że za wykonane czynności wyznaczonym lekarzom wypłacano wynagrodzenia ustalone według stawek określonych w obowiązujących przepisach⁷. Z powodu opóźnionego wpływu środków z rezerwy celowej budżetu państwa wynagrodzenia za czerwiec, lipiec i sierpień 2009 r. wypłacono dopiero po 12 października 2009 r. Do czasu kontroli NIK nie wypłacano jednak wynagrodzeń za wizytowanie stad pustych, przysługujących od 3 czerwca 2009 r. na podstawie pkt 3.6.3. Programu. Odszkodowania (9,1 tys. zł) za zwierzęta padłe (26 szt.) w wyniku realizacji Programu ustalano i wypłacano zgodnie z przepisami art. 49 uozz.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Uzupelnienie i uaktualnienie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną.
2. Przyspieszenie realizacji Programu.
3. Skorygowanie i przekazanie do WLW sprawozdań z realizacji Programu za wrzesień i grudzień 2008 r.
4. Wypłatę wyznaczonym lekarzom weterynarii wynagrodzeń za wizyty w stadach pustych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁷ tj. w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków wynagradzania za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. Nr 178, poz. 1837 ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm.).